

Кафедра економіки, управління та адміністрування

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Шифр, назва дисципліни	РТЕ101 Навчальна практика/ Practical Training
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Фахова передвища
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітня програма	«Економіка»
Семестр	4 семестр (9 кл), 2 семестр (11 кл)
Курс	2 курс (9 кл), 1 курс (11 кл)
Анотація курсу	Навчальна дисципліна спрямована на формування комплексу знань щодо системного оцінювання діяльності підприємства, знайомить із основними методами та прийомами економічного аналізу, особливостями організації і здійсненні аналітичної роботи, учить використовувати результати аналізу для прийняття правильних управлінських рішень.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=158
Мова викладання	Українська
Лектор курсу	Викладач I категорії Данилевська Людмила Сергіївна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: Danylevska.ls@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	<i>Економіка</i> : http://csbc.edu.ua/documents/otdel/moop1_e.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК 3. Здатність на основі типової методики і знань, розраховувати економічні і соціально-економічні показники господарюючих суб'єктів. СК 4. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання. СК 8. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів. СК 10. Здатність самостійно виявляти проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення при аналізі конкретних ситуацій економічного характеру.

	СК11. Здатність відповідно до поставлених завдань обирати відповідний інструментарій для аналізу соціально-економічних явищ.
Перелік програмних результатів навчання	РН 3. Здійснювати пошук, збирання, оброблення та аналізування інформації у професійній діяльності. РН 4. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання для розв'язання практичних ситуацій. РН 5. Використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для розв'язання професійних завдань. РН 9. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності. РН 10. Аналізувати результати діяльності суб'єктів господарювання для визначення напрямів їх удосконалення. РН 14. Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань. РН 15. Володіти навичками міжособистісної взаємодії, які дають змогу досягати професійної мети ПРН 16. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для проведення аналітичних досліджень, підготовки та представлення звітів.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 180 Кількість кредитів – 6 Кількість практичних занять – 60 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 120 Форма підсумкового контролю – залік
Методи навчання	Словесні методи (пояснення, дискусія, бесіда); наочні методи (презентація, ілюстрація, проведення самостійних спостережень); практичні методи (розв'язування практичних завдань та ін.); методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності (формування пізнавальних інтересів студента, навмисна помилка); інтерактивні методи кооперованого та колективно-групового навчання (робота в групах, робота в парах); кейс-метод (вирішення ситуацій, проблемних завдань); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані).
Зміст дисципліни	
Тема 1. Аналіз техніко-економічних показників діяльності підприємства	Джерела інформації для аналізу основних техніко-економічних показників діяльності підприємства. Аналіз організаційно-технічного рівня виробництва. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 2. Аналіз рівня й динаміки виробленої продукції	Напрями аналізу виробництва продукції. Аналіз обсягів й динаміки виробленої продукції підприємства. Аналіз ритмічності виробництва продукції. Інформаційне забезпечення аналізу виробленої продукції. Побудова діаграм та написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 3. Аналіз асортименту і структури випуску продукції	Аналіз номенклатури й асортименту продукції. Аналіз оновлення продукції. Аналіз структури виробленої продукції. Аналіз

	сезонності виробництва продукції. Побудова діаграм та написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 4. Аналіз динаміки чисельності працівників і оцінка забезпечення підприємства трудовими ресурсами	Напрями аналізу трудових ресурсів. Аналіз динаміки і складу працівників. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Основні джерела інформації для аналізу трудових ресурсів підприємства. Побудова діаграм та написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 5. Аналіз складу і структури персоналу	Класифікація персоналу. Значення та завдання аналізу структури персоналу. Розрахунок структури персоналу підприємства за різними класифікаційними ознаками. Аналіз якісного складу працівників. Побудова діаграм та написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 6. Аналіз руху трудових ресурсів	Зовнішній та внутрішнього обороту працівників. Абсолютні і відносні показники руху робочої сили. Аналіз динаміки руху робочої сили на підприємстві. Побудова діаграм та написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 7. Аналіз продуктивності праці	Розрахунок показників продуктивності праці. Методи визначення продуктивності праці. Аналіз рівня й динаміки показників продуктивності праці. Причини та наслідки зростання (зниження) продуктивності праці на підприємстві. Побудова діаграм та написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 8. Аналіз динаміки, складу й структури фонду оплати праці	Напрямки аналізу оплати праці. Аналіз динаміки фонду оплати праці. Аналіз складу і структури фонду оплати праці. Оцінка виконання планового фонду оплати праці. Інформаційне забезпечення аналізу оплати праці на підприємстві. Побудова діаграм та написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 9. Аналіз середнього рівня оплати праці	Розрахунок середнього рівня оплати праці одного штатного працівника підприємства. Аналіз динаміки середнього рівня оплати праці на підприємстві. Побудова діаграм та написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 10. Оцінка ефективності використання витрат на заробітну плату	Показники ефективності витрат на заробітну плату. Аналіз співвідношення темпів зростання продуктивності праці й заробітної плати. Написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 11. Аналіз забезпечення підприємства необоротними активами	Основні напрями аналізу необоротних активів. Аналіз динаміки необоротних активів. Аналіз складу й структури необоротних активів підприємства. Інформаційне забезпечення аналізу. Побудова діаграм та написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.

Тема 12. Аналіз динаміки, складу й структури основних засобів підприємства	Аналіз наявності й складу основних засобів. Аналіз структури основних засобів. Розрахунок показників руху основних засобів. Побудова діаграм та написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 13. Оцінка технічного стану основних засобів підприємства	Розрахунок показників технічного стану основних засобів. Аналіз стану основних засобів. Розрахунок середнього строку використання та середнього віку основних засобів. Побудова діаграм та написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 14. Оцінка ефективності використання основних засобів	Аналіз ефективності використання основних засобів підприємства. Аналіз динаміки показників ефективності використання виробничих основних засобів. Побудова діаграм та написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 15. Оцінка ефективності використання оборотних засобів	Аналіз складу оборотних активів підприємства. Розрахунок показників ефективності використання оборотних засобів. Побудова діаграм та написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 16. Аналіз витрат підприємства	Аналіз витрат звичайної діяльності. Аналіз операційних витрат. Аналіз структури витрат за економічними елементами. Аналіз собівартості продукції за статтями калькуляції. Побудова діаграм та написання аналітичних висновків на основі проведених розрахунків.
Тема 17. Оцінка конкурентоспроможності підприємства	Визначення конкурентних переваг підприємства. Оцінка конкурентоспроможності підприємства. Оцінка конкурентоспроможності продукції. Написання висновків на основі проведених розрахунків.

Політика дисципліни

Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу.
--

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мак кількість балів
Виконання практичних завдань на семінарських заняттях (14 пр. р. х 4 бали)	56
Модульні контрольні роботи (2 к.р. х 7 балів)	14
Презентація	10
Розрахункова робота	20
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Горлачук В. В., О. Ю. Коваленко, Белінська С.М. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства: навч. посіб. Миколаїв: ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 308 с.
2. Грабовецький Економічний аналіз: Навчальний посібник: Київ: Центр учбової літератури, 2009. 256 с.
3. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2021. 260с.
4. Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. Економічний аналіз: підручник. К.: Знання, 2008. 487с.
5. Косова Т. Д. Організація та методика економічного аналізу: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2012. 528 с.
6. Костюк В. О. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств міського господарства: підручник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 233 с.
7. Міщук Г.Ю., Джигар Т.М., Шишкіна О.О. Економічний аналіз: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2017. 156 с.
8. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник. Київ: Знання, 2011. 630 с.
9. Черниш С. С. Економічний аналіз: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 312с.
10. Яркіна Н. М. Економіка підприємства: навч. посіб. Вид. 2-ге перероб. і допов. Київ: Ліра-К, 2020. 596 с.
11. R. Preston McAfee, Tracy Lewis, Donald J. Dale Introduction to Economic Analysis 347 p. URL: <https://www.kellogg.northwestern.edu/faculty/dale/ieav21.pdf>
12. homas R. Robinson, Hennie van Greuning, Elaine Henry, Michael A. Broihahn. International financial statement analysis. CFA Institute. Published by John Wiley & Sons, Inc. 864 p. URL: <https://books.mec.biz/tmp/books/G2L68QLOCEX7RSFY1UU1.pdf>